

χαριστίαν, ὥς ἡ μεγίστη ὕβρις ἦν ἀπέδιδον εἰς ἀχρεϊόν τινα ἦτον ἡ ἐπωνυμία τοῦ ἀχαρίστου.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΛΑΖΑΡΟΥ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΟΥ

Ὁ Λάζαρος Κουντουριώτης, μόλις ὦν τριακοντούτης ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπαναστάσεως, εἶχεν ἀρετάς ἐξαιρέτους. Ἦτο τῶντι μεγαλόψυχος ὡς ἰδιώτης τε καὶ ὡς δημόσιος ἄνθρωπος· οὐ μόνον ἐσυγχώρησε τὸν φονέα τοῦ πατρός του, ἀλλὰ καὶ εὐποιοητικὸς πρὸς αὐτὸν ἀνεδείχθη, μίαν μόνον ἐπιβαλὼν αὐτῷ τιμωρίαν, τοῦ νὰ μὴ ἐμφανισθῆ ποτὲ ἐνώπιόν του· δι' ἄπαντος δὲ τοῦ ἀγῶνος, ἐν τοῖς κρίσιμωτάτοις τῶν καιρῶν, οὐδέποτε ἀπέβαλε τὸ μέγα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ παράστημα. Δι' ἀνεξαντλήτου εὐροίας λόγου, συνδυαζομένης μετὰ τῆς ἀφοσιώσεως ἦν ἐνέπνεεν ἡ δεδοικιασμένη αὐτοῦ σύνεσις, πλειστάκις ἐχαλιναγώγησε τὰ ἀφηνιάσαντα πλήθη· καὶ ποτε φοβερᾶς ἐκπραγείσης συμπλοκῆς μετὰ τῶν Ὑδραίων καὶ τῆς ἐκ Πελοποννησίων καὶ Ῥουμελιωτῶν συγκειμένης φρουρᾶς τῆς νήσου, παρελθὼν ἀτρόμητος εἰς τὸ μέσον καὶ λαλήσας πρὸς μὲν τοὺς ναύτας ἀλθανιστὶ, πρὸς δὲ τοὺς πεζοὺς ἐλλητιστὶ, περιήγαγεν αὐτοὺς, αἵματοφόρους ἔτι ὄντας, νὰ ἀσπασθῶσιν ἀλλήλους. Καί περ ἐτερόφθαλμος ὦν, εἶχε θαυμαστὴν ὀξυδέρκειαν περὶ τὴν διάγνωσιν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν προσώπων. Εἰς αὐτὸν ὀφείλει ἡ Ἑλλάς τὴν ἐν ἀναρχῶν προχείρισιν καὶ τὴν ἐπὶ ἐξ ὅλα ἔτη ἀδιάσειστον ἐν τῷ ἀξιώματι τούτῳ διατήρησιν τοῦ Ἀνδρέου Μιαούλη. Εἶχε τὴν συνείδησιν τοῦ τί δύναται καὶ τί δὲν δύναται νὰ πράξῃ, προτέρημα σπανιώτατον παρ' ἡμῖν, οἵτινες νομιζόμεν πάντες ὅτι πρὸς πάντα πεφύκαμεν. Εἶχε τὴν συνείδησιν, ὅτι ἂν ἦτο ὁ ἄριστος τῶν ναυτικῶν πραγμάτων κυβερνήτης, δὲν εἶπετο ἐκ τούτου, ὅτι ἠδύνατο ἐξ ἴσου ἐπιτηδεῖως νὰ ἀναλάβῃ καὶ τῆς ὅλης Ἑλλάδος τὴν κυβέρνησιν. Πολλάκις δ' ἐπὶ τούτῳ παρακληθεὶς αἰείποτε ἀπεποιήθη, καὶ μόλις ἐπέτρψεν εἰς τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Γεώργιον νὰ ἀνκμιχθῆ εἰς τὰς ἠπειρωτικὰς τῆς Ἑλλάδος ὑποθέσεις, αὐτὸς ἐπιμόνως ἀποφυγὼν τοὺς σκοπέλους καθ' ὧν ἐκεῖνος συνετρίβη. Μηδ' ὀνομάσθη τις ἀρνητικὴν τὴν ἀρετὴν ταύτην, διότι δι' αὐτῆς δὲν ἔσωσε μόνον τὴν ἰδίαν ὑπόληψιν, ἔσωσε καὶ τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν, διατηρήσας μέχρι τέλους τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ναυτικοῦ ἀγῶνος ἐξ ἧς ἐξήρτᾶτο πρὸ πάντων ἡ τῆς πατρίδος τύχη καὶ ἦν ἤθελε διακινδυνεύσει, ἐὰν ἀναμιγνυόμενος εἰς ἀλλότρια, ἀπέβαλλε τὴν ὑπόληψιν αὐτοῦ. Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ ἀπέβη συμφυῆς αὐτῷ ἡ ἐν τῇ τάξει ἐγκαρτέρησις, ὥστε οὐδέποτε ἐπέισθη νὰ ἀποδημήσῃ ἐξ Ὑδρας, οὔτε ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος, οὔτε μετὰ. Κυβερνῆται καὶ βασιλεῖς τῆς Ἑλλά-

δος ἐπεσκέφθησαν αὐτὸν καὶ ἔτυχον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ τῆς προσηκούσης εὐλαβοῦς δεξιώσεως, ἀλλ' αὐτὸς οὐδέποτε ἀπέδωκεν αὐτοῖς τὴν ἐπίσκεψιν. Ἐνόμιζες ὅτι ἦτο εἰς τῶν ἐράχων τῆς Ὑδρας, ὅστις, καίτοι ἐμψυχωθεὶς ὑπὸ τοῦ Δευκαλίωνος, δὲν ἠδύνατο νὰ μετακινήθῃ χωρὶς νὰ ἐπαγάγῃ δεινὴν αὐτῆς ἀλλοίωσιν.¹

ΤΑ ΝΕΩΣΤΙ ΕΦΕΥΡΕΘΕΝΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΣΩΣΙΝ ΤΩΝ ΝΑΥΑΓΩΝ

Ἀπὸ τῆς εἰς τὴν ναυτιλίαν ἐφαρμογῆς τῶν ἀτμομηχανῶν ἡ κατὰ θάλασσαν ἐμπορία τοῦ κόσμου ἔλαβε τεραστίαν ἐπίδοσιν.

Οἱ Ὠκεανοὶ, οἵτινες ἄλλοτε ἦσαν ἡ πάντῃ ἔρημοι ἢ σπανίως μόνον ὑπὸ ἰστιοφόρων πλοίων διεπλέοντο, αὐλακοῦνται τὰ νῦν ὑπὸ πολλῶν καὶ παμμεγέθων ἀτμοπλοίων, ἅτινα πρὸς τῷ φορτίῳ μεταφέρουσι μέχρι χιλίων ἕκαστον ἐπιβατῶν καὶ ὁμοιάζουσιν ἀληθῶς πρὸς πλεούσας πόλεις.

Ἡ συγκοινωνία ἔκτοτε κατέστη τακτικὴ καὶ ταχεῖα, οἱ ταξειδεύοντες τυγχάνουσιν ἐντὸς τῶν μεγάλων τούτων ἀτμοπλοίων πάσης περιποιήσεως καὶ ἀναπαύσεως ὡς καὶ πάσης σχετικῆς ἀσφαλείας. Ὅθεν, ὑποβοηθούτος καὶ τοῦ μεγαλουργοῦ καὶ ριψοκινδύνου ἐκείνου πνεύματος τοῦ χαρακτηρίζοντος τὸν καθ' ἡμᾶς αἰῶνα, ἡ κίνησις τῆς ναυτιλίας ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἐδιπλασιάσθη καὶ ἐτετραπλασιάσθη.

Οὕτω σήμερον πλέον τῶν δύο χιλιάδων ἀνθρώπων ἐτησίως διαπλέουσι τὸν Ἀτλαντικὸν Ὠκεανὸν πορευόμενοι εἴτε ἐξ Εὐρώπης εἰς Ἀμερικὴν, εἴτε ἐκεῖθεν εἰς Εὐρώπην. Ἐξήκοντα δὲ ἄλλαι χιλιάδες διαπλέουσι τὸν μέγαν Ὠκεανὸν τὸν περιβρέχοντα τὴν Ἰνδικὴν, τὴν Κίναν, τὴν Ἰαπωνίαν, τὴν Αὐστραλίαν, καὶ πολλαὶ ἑκατοντάδες χιλιάδων ταξειδεύουσιν εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς θαλάσσας.

Ἐνεκα τῆς μεγάλης ταύτης ἐπιδόσεως τῆς ναυτιλίας οἱ ἐν τῇ θαλάσῃ κίνδυνοι κατέστησαν μᾶλλον κατάδηλοι ἢ πρότερον, ὅτε ἄγνωστοι ἦσαν οἱ μεγάλοι πλόες. Διότι οἱ ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ λ.χ. Ὠκεανῷ κίνδυνοι εἶνε οἱ αὐτοί, οἵοι καὶ πρότερον, ἐκτὸς μόνον τοῦ κινδύνου τῆς συγκρούσεως δύο ἀτμοπλοίων, ὅστις τώρα προσετέθη ἕνεκα τῆς πληθῆος τῶν πλοίων ἅτινα διασχίζουσι καθ' ἑκάστην τὸν ῥηθέντα ὠκεανόν. Δυνατὸν εἶπεν μάλιστα ὅτι τώρα διὰ τὴν γενομένην τελειοποίησιν τῆς θαλασσοπλοίας ὀλιγώτερα δυστυχήματα συμβαίνουσιν ἢ πρότερον· ἕκαστον μόνον ναυάγιον λαμβάνει μεγαλητέρας διαστάσεις καὶ φαίνεται πολὺ φοβερώτερον διότι μεγαλητέρα εἶνε τὰ πλοῖα καὶ κατ' ἀκολουθίαν πλειότεροι οἱ πάσχοντες ἐπιβάται. Διὰ τοῦτο τῆς